

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Ing. T. K.**, zastoupeného Mgr. Liborem Holemým, advokátem se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm, Meziříčská 774, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Ostrava, Na Jízdárně 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2008, čj. 2062/08-1500-801323, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2009, čj. 22 Ca 235/2008 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobou napadeným rozhodnutím zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Kopřivnici ze dne 31. 8. 2007, čj. 64512/07/376921/0373, o zřízení zástavního práva ke spoluvlastnickému podílu žalobce na nemovitostech: pozemku – zastavěné plochy a nádvoří parc. č. 1774, pozemku – trvalého travního porostu parc. č. 2773/4, pozemku - trvalého travního porostu parc. č. 2785/2, vše zapsané u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Nový Jičín, na LV č. 2092 pro katastrální území Trojanovice. Zástavním právem měly být zajištěny splatné daňové pohledávky za žalobcem ve výši 669 181 Kč (daň z příjmů fyzické osoby za období 2000 až 2003) a exekučních nákladů ve výši 13 382 Kč, celkem 682 563 Kč. Žalovaný neshledal důvodné námitky žalobce ohledně existence podílového spoluvlastnictví k pozemkům, výše zajištěné pohledávky ani konkurence se soudní exekucí vedenou na prodej podniku žalobce.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl.

Ohledně vlastnických vztahů k předmětným pozemkům dospěl krajský soud ke shodnému závěru se žalovaným, že nedošlo k právně účinnému vypořádání SJM žalobce a jeho manželky, tudíž vlivem uplatnění zákonné domněnky dle § 150 odst. 4 občanského zákoníku (o. z.) vzniklo podílové spoluvlastnictví s podíly ve výši ideální jedné poloviny. Spoluvlastnický podíl žalobce byl tedy způsobilým předmětem zástavního práva.

Odlišně od žalovaného však krajský soud hodnotil vztah posuzovaného správního řízení k soudní exekuci, jež byla na prodej podniku žalobce nařízena dne 7. 7. 2003. Především zhodnotil, že jak závazky vůči správci daně, tak spoluvlastnický podíl byly součástí podniku žalobce; soud vyšel z opačného výkladu než žalovaný, tedy že žalobce neměl důkazní břemeno ohledně tvrzení, že podíl byl součástí podniku, ale naopak, že toto břemeno by jej tížilo v rámci vylučovací žaloby při tvrzení, že součástí podniku nebyl. Zároveň však zdůraznil, že zástavní právo plní zajišťovací, nikoli uhrazovací funkci, proto jej bylo možno zřídit i za současného vedení soudní exekuce ohledně téhož majetku. Dále, na rozdíl od žalovaného, který za klíčový považoval okamžik nabytí právní moci exekučního příkazu (12. 11. 2007, tedy o tři měsíce později než správce daně vydal rozhodnutí o zřízení zástavního práva), zdůraznil soud, že exekuční příkaz byl vykonatelný již doručením osobám uvedeným v § 338h odst. 1 a 2 o. s. ř., nikoli teprve nabytím právní moci. Vyložil, že od tohoto okamžiku byl za povinného oprávněn jednat ve sporech týkajících se podniku jeho správce. Krajský soud připustil, že správní orgány pochybily, pokud se nedotázaly správce podniku, zda bude podle § 338k odst. 6 o. s. ř. žalobce zastupovat a jednaly přímo se žalobcem. Taková procesní vada však nemohla mít dle soudu vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Konečně i námitku proti nesprávné výši zajištěné pohledávky hodnotil soud jako nedůvodnou: není pravda, že správce daně vymáhal stejnou pohledávku jak po žalobci tak po jeho manželce a není pravda, že zajistil zástavním právem neexistující pohledávku ve výši 143 685 Kč, která zanikla zaplacením. Ze správního spisu dle soudu vyplynulo, že zmíněnou částku zaplatil pan F. jako úhradu dluhu M. K., nikoli žalobce. Kromě toho soud připomněl, že v rámci přezkumu zřízení zástavního práva nelze zkoumat dříve vydané platební výměry.

Ve včasné kasační stížnosti žalobce (stěžovatel) namítl důvody dle § 103 odst. 1 a) a d) s. ř. s., a uvedl, že má za to, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném posouzení právní otázky a dále, že v řízení před soudem i správním orgánem došlo k takové vadě řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Podle názoru stěžovatele není podílovým spoluvlastníkem nemovitostí, ale jediným jejich vlastníkem je jeho manželka. Právní názor krajského soudu, že dohoda o vypořádání SJM z 3. 9. 2001 nenabyla účinnosti a že žádná zákonná překážka nebránila provedení

vkladu výlučného vlastnického práva k těmto nemovitostem ve prospěch M. K., přestože již byla v katastru nemovitostí jako vlastník zapsána, považuje za nesprávný.

Dohoda o vypořádání SJM nabyla účinnosti i přesto, že nebyl proveden vklad do katastru nemovitostí; M. K. již byla v katastru nemovitostí zapsána jako výlučný vlastník na základě kupních smluv ze dne 17. 10. 2000 a 12. 12. 2000, proto „nový“ vklad vůbec nemohl být proveden. Z § 1 odst. 1 a § 2 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. vyplývá, že vlastnické právo a jiná práva „se zapisují“ do katastru nemovitostí; pokud již M. K. byla v katastru nemovitostí „zapsána“, nebylo možno další zápis provést, neboť zápis stávající odpovídal skutečnému stavu. Katastrální úřad by tedy neměl „co zapsat“.

Druhá kasační námitka [podřazená stěžovatelem pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] se týkala souběžně probíhající exekuce prodejem podniku stěžovatele, jehož součástí byly i daňové závazky stěžovatele a – pokud by skutečně existoval – i jeho spoluvlastnický podíl na nemovitostech. „Exekuční příkaz“ vydaný dne 7. 7. 2003 mimo jiné ustanovil správcem podniku JUDr. Jaroslava Skotnicu. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že správní orgány sice pochybily, pokud se správce nedotázaly, zda chce v řízení stěžovatele zastupovat, že tato vada však nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci. Dle stěžovatele byly správní orgány povinny zjistit, zda není proti stěžovateli vedena exekuce prodejem podniku nebo zda není na jeho majetek prohlášen konkurs; tím, že tak neučinily a tudíž ani nejednaly se správcem podniku, jenž byl oprávněn mimo jiné jednat za stěžovatele v daňových věcech, ale jednaly přímo se stěžovatelem, se dopustily vážného a zásadního procesního pochybení, v jehož důsledku nebylo vůbec řádně zahájeno daňové řízení, platební výměry nebyly doručeny a nenabyly tedy ani právní moci, a nelze je tedy považovat za exekuční tituly. Stejné procesní vady se dle stěžovatele dopustil i sám krajský soud, neboť i on jednal přímo se žalobcem.

Stěžovatel konečně brojil i proti závěru krajského soudu ohledně částečné úhrady závazků stěžovatele (ve výši 143 685 Kč). Shodnou žalobní námitkou stěžovatel nezamýšlel žádat přezkum platebních výměrů, pouze namítal, že zaplacením částky 143 685 Kč dne 19. 9. 2007 došlo k zániku odpovídající části závazku stěžovatele (nikoli jeho manželky); zástavním právem tak byla později zajištěna neexistující pohledávka správce daně.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušit rozsudek Krajského soudu v Ostravě a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost zamítnout. Stěžovatel podle něho nikdy nezpochybňoval to, že zkoumané nemovitosti byly součástí SJM, byť kupní smlouvy podepsala pouze manželka stěžovatele. Tvrzení ohledně nemožnosti provést vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí na základě smlouvy o vypořádání SJM po jeho zúžení soudem je pouze účelové, neboť stěžovatel si byl vědom, že dřívější zápis v katastru neodpovídal skutečnosti. Stejně jako v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že manželka stěžovatele se nikdy nestala výlučným vlastníkem nemovitostí, ale tyto nemovitosti se staly jejich spoluvlastnictvím.

Žalovaný setrval na svém názoru, že nebylo prokázáno, že by spoluvlastnické podíly byly součástí podniku stěžovatele. Podle něho předmětné nemovitosti neměly žádnou spojitost s podnikatelskou činností stěžovatele. Závěr soudu ohledně této otázky proto považoval za nedostatečně odůvodněný. Dále polemizoval s názorem soudu o procesním pochybení správních orgánů. Uvedl k tomu, že správce daně ani nemohl učinit dotaz na správce podniku ohledně zastupování stěžovatele ve správním řízení, neboť o exekuci prodejem podniku se dozvěděl teprve doručením exekučního příkazu.

V ostatních bodech se žalovaný zcela ztotožnil se závěry krajského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Ze spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 25. 7. 2001 (právní moci nabyl 3. 9. 2001), čj. 7 C 46/2001 - 10, bylo společné jmění manželů Ing. T. K. a M. K. zúženo až na věci tvořící obvyklé vybavení společné domácnosti. Zúžení SJM se domáhala žalobkyně M. K. s odůvodněním, že žalovaný podniká na základě živnostenského oprávnění vydaného Městským úřadem ve Frenštátě p. R. dne 10. 7. 1996. Žalovaný s návrhem souhlasil. Soud návrhu vyhověl, neboť dospěl k závěru, že jsou pro to splněné podmínky stanovené v § 148 odst. 2 o. z.

Dne 3. 9. 2001 uzavřeli manželé K. „smlouvu o vypořádání zúženého společného jmění manželů“. Jak vyplývá z kopie smlouvy založené ve spise, účastníci tuto smlouvu datovali a podepsali; smlouva nebyla sepsána formou notářského zápisu či advokátem, postrádá rovněž doložku o ověření pravosti podpisu. V části II. je uvedeno, že M. K. nabývá do svého výlučného vlastnictví pozemek parc. č. 2773/4 – trvalý travní porost, a pozemek parc. č. 2785/2 – trvalý travní porost. V částech III., IV., V. účastníci smlouvy upravili práva k obchodním podílům ve společnostech Green Mini s. r. o., FOKR Czech s. r. o. a VLAMA Trading s. r. o.

Z rozhodnutí finančního úřadu o zřízení zástavního práva k spoluvlastnickému podílu stěžovatele ve výši ½ k pozemkům, vyplývá, že bylo zřízeno k zajištění daňových pohledávek vzniklých na základě čtyř dodatečných platebních výměrů (všechny ze dne 22. 3. 2005) a exekučních nákladů v celkové výši 682 563 Kč.

Ohledně první kasační námitky bylo třeba vyřešit spornou otázku, zda se pozemky spadající do SJM staly spoluvlastnictvím stěžovatele a jeho manželky, či zda jsou výlučným vlastnictvím M.K.

K tomu Nejvyšší správní soud uvážil takto:

Dojde-li k zúžení SJM soudním rozhodnutím (dle § 148 odst. 1 a 2 o. z.) nebo smlouvou uzavřenou manžely formou notářského zápisu (§ 143a odst. 1 a 2 o. z.), provede se vypořádání společného jmění obdobně jako v případě jeho zániku (§ 149 odst. 2 o. z.). Vypořádáním se rozumí rozdělení majetku a závazků, které spadaly do SJM ke dni zániku manželství, resp. zúžení SJM.

K vypořádání může dojít zásadně trojím způsobem: dohodou manželů (§ 149a, § 150 o. z.), rozhodnutím soudu na návrh některého z manželů (§ 150 odst. 3 o. z.), popř. uplatněním zákonné domněnky (§ 150 odst. 4 o. z.).

Poslední z vypočtených možností se uplatní, jestliže manželé nevyužijí některou z prvních dvou variant ve lhůtě 3 let od zániku manželství (resp. od zúžení SJM). V zákonné lhůtě tedy musí být buď podán návrh na vypořádání SJM soudem (v této hmotněprávní lhůtě je nutno návrh doručit soudu, soud v ní však nemusí rozhodnout), nebo uzavřít dohodu za splnění všech zákonných podmínek.

Žalovanému (a také krajskému soudu) je nutno dát za pravdu v tom, že se stěžovatel dohody uzavřené jím a jeho manželkou nemůže s úspěchem dovolávat. Ust. § 150 odst. 1 o. z. stanoví, že náleží-li do SJM nemovitost, nabývá dohoda o vypořádání účinnosti vkladem do katastru nemovitostí. To také znamená, že dohoda, na jejímž základě nebyl proveden vklad práva do katastru nemovitostí, nemůže být s úspěchem namítána vůči třetím osobám.

Stěžovatel tvrdil, že vklad vlastnického práva k pozemkům zahrnutým do předmětné dohody nebylo možno navrhovat, neboť by byl neproveditelný s ohledem na skutečnost, že již byla jeho manželka jako výlučný vlastník zapsána. Takováto námitka nemůže být úspěšná.

Jak správně uvedl krajský soud, stěžovatel si byl vědom skutečnosti, že předmětné pozemky tvoří součást SJM. Lze tak usuzovat jednak proto, že je zařadil do dohody o vypořádání SJM, jednak nikdy netvrdil, že by existoval zákonný důvod (§ 143 odst. 1 o. z.), pro který by se staly výlučným vlastnictvím jeho manželky. Skutečnost, že M K. podepsala obě kupní smlouvy sama a jako nový vlastník byla zapsána do katastru nemovitostí, sama o sobě nemá právní důsledky v podobě vyloučení těchto pozemků ze SJM. Předně uzavření kupní smlouvy, jíž se nabývá majetek bez souhlasu druhého manžela, není úkonem odporujícím § 145 odst. 2 o. z. Stěžovatel nikdy ani proti kupním smlouvám nebrojil. Ke vkladu vlastnického práva došlo na základě těchto smluv 20. 11. 2000 a 13. 12. 2000, tedy za trvání manželství a před zúžením SJM. V souladu s § 144 o. z. lze tedy jednoznačně dospět k závěru, že pozemky nabyté kupními smlouvami z 17. 10. 2000 a 12. 12. 2000 byly nabyty do společného jmění stěžovatele a jeho manželky.

Ve stejném dni, kdy nabylo právní moci rozhodnutí okresního soudu o zúžení SJM dle § 148 odst. 2 o. z. došlo k uzavření „smlouvy o vypořádání zúženého společného jmění manželů“. V čl. II se uvádí: „*M. K. nabývá do svého výhradního vlastnictví tyto nemovitosti: pozemek parc. č. 2773/4 – trvalý travní porost, o výměře 3295 m2 a pozemek parc. č. 2785/2 – trvalý travní porost, o výměře 4754 m2, zapsané v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu*

v Novém Jičíně pro obec a katastrální území Trojanovice. M. K. se zavazuje zaplatit Ing. T. K. z titulu nabytí výše uvedených nemovitostí částku 68 417 Kč, a to ve lhůtě do 10. 9. 2001.“. Z citovaného textu vyplývá vědomí stěžovatele o tom, že předmětné pozemky spadaly do společného jmění a jeho vůle, aby teprve na základě této smlouvy přešly do výlučného vlastnictví jeho manželky. Dále je z něho zřejmé, že je na tuto smlouvu, či slovy § 150 o. z. dohodu, nutné aplikovat odstavec 1 a dovodit, že tato dohoda nabude účinnosti teprve vkladem do katastru nemovitostí.

Podle stanoviska Nejvyššího soudu Cpjn 38/98 ze dne 28. 6. 2000, je třeba v tříleté lhůtě stanovené v § 150 odst. 4 o. z. podat návrh na vklad práva do katastru nemovitostí; po uplynutí této lhůty již nelze vklad povolit [§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb]. Provedení vkladu po uplynutí této lhůty brání skutečnost, že završením tří let od zániku (zúžení) SJM, nastala nevyvratitelná domněnka dle § 150 odst. 4 o. z. podílového spoluvlastnictví, *„tedy právní vztah pojmově vylučující, aby jeho účastníci (podíloví spoluvlastníci) uzavřeli dohodu o vypořádání (v této době již neexistujícího) společného jmění. Podílovým spoluvlastníkům kterým se (bývalí) manželé ve vztahu k nemovitostem stali, totiž nesvědčí vlastnické právo k celým věcem, omezené pouze stejným právem druhého spoluvlastníka, jak tomu v případě věcí ve společném jmění manželů, ale pouze právo k ideálnímu podílu na věci. Podílové spoluvlastnictví může být zrušeno a vypořádáno již jen způsoby uvedenými v § 141 a 142 o. z.“*. Stejný právní názor zaujal také Ústavní soud (I. ÚS 412/2000 ze dne 20. 8. 2000): *„Nebyl-li návrh na vklad podán, uplynutím lhůty nastoupila domněnka o vypořádání zakotvená 149 odst. 4 o. z.* (pozn.: ve znění do 31. 7. 1998), *i když dohoda o vypořádání byla uzavřena. Zákon totiž nevyžadoval pouze uzavření dohody, ale spojoval nastoupení zákonné domněnky se skutečností, že nedošlo k vypořádání dohodou, přičemž pouhé uzavření dohody ještě neznamená vypořádání, protože nadále zůstávají zachovány původní spoluvlastnické vztahy. Tyto závěry se mutatis mutandis uplatní též při vypořádání současného majetkového společenství manželů, tj. společného jmění (§ 150 odst. 4 o. z.)“*.

Stěžovatel netvrdil, že by se pokoušel podat návrh na vklad vlastnického práva k pozemkům po uplynutí lhůty; dle jeho názoru nemohl tento návrh podat vůbec, neboť tomu bránil stav zápisu vlastnického práva k předmětným pozemkům v katastru nemovitostí. Jak již bylo uvedeno, této námitce nelze přisvědčit. Podle § 11 zákona č. 265/1992 Sb. *„ten, kdo vychází ze zápisu v katastru učiněného po 1. lednu 1993, je v dobré víře, že stav katastru odpovídá skutečnému stavu věci, ledaže musel vědět, že stav zápisů v katastru neodpovídá skutečnosti.“*. Stěžovatel a jeho manželka však věděli, že zápis v katastru nemovitostí neodpovídá skutečnému stavu, ba dokonce M. K. tento stav způsobila (neboť vznikl na základě jí podepsané smlouvy).

Stanoví-li zákon podmínku nabytí účinnosti dohody o vypořádání týkající se nemovitostí provedením vkladu do katastru nemovitostí, je třeba bezvýhradně tuto podmínku dodržet. Zákon neumožňuje její nesplnění jakkoli zhojit. Tím méně dovoláním se nesprávnosti zápisu v katastru nemovitostí, kterou účastníci dohody sami způsobili.

Úvahy soudu lze uzavřít tak, že žalovaný i krajský soud zastávali správný právní výklad a dospěli ke správnému závěru, že posuzované pozemky se staly na základě § 150

odst. 4 o. z. podílovým spoluvlastnictvím stěžovatele a M. K. a nic tedy nebránilo zřídit zástavní právo ke spoluvlastnickému podílu stěžovatele.

Pouze pro úplnost kasační soud uvádí, že svou přezkumnou činnost zaměřil v intencích stěžovatelových námitek na pozemky parc. č. 2773/4 a parc. č. 2785/2 a ponechal stranou posouzení vlastnických vztahů k pozemku parc. č. 1774. Pouze obecně lze konstatovat, že ani ve vztahu k němu nedošlo k vypořádání SJM a stěžovatel ani netvrdil jakýkoli důvod svědčící výlučnému vlastnictví jeho manželky.

První námitku stěžovatele proto Nejvyšší správní soud zhodnotil jako nedůvodnou.

Druhou námitku, tj. vadu řízení před správním orgánem i soudem, spočívající v tom, že nejednali se správcem podniku, ale se stěžovatelem, je třeba rovněž považovat ze nedůvodnou.

Podle § 44 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu, nařídí soud exekuci a jejím provedením pověří konkrétního exekutora. Proti usnesení o nařízení exekuce je přípustné odvolání (v němž nelze namítat jiné skutečnosti než ty, jež jsou rozhodné pro nařízení exekuce). Podle § 47 téhož zákona vydá exekutor poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. Podle exekučního příkazu se exekuce provede po právní moci usnesení o nařízení exekuce.

Podle § 72 daňového řádu v rozhodném znění mohl správce daně k zajištění daňové pohledávky a jejího příslušenství zřídit rozhodnutím zástavní právo. Ke zjištění předmětu zástavy měl správce daně oprávnění podle § 16 daňového řádu. V ostatním platilo ustanovení občanského zákoníku o zástavním právu.

Podle § 70 odst. 3 ustanoví exekutor v exekučním příkazu (pro exekuci prodejem podniku) správce podniku. Podle § 71 téhož zákona se, nestanoví-li tento zákon jinak, se na provádění exekuce prodejem podniku přiměřeně použijí ustanovení o. s. ř. upravující výkon rozhodnutí prodejem podniku.

Podle § 338k odst. 6 o. s. ř. ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, je správce podniku oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má při tom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci. Po dobu, po kterou správce podniku zastupuje povinného, nesmí jiné osoby povinného zastupovat nebo za něj jednat.

Podle § 5 obchodního zákoníku se podnikem rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit.

Kasační soud uvážil o této námitce takto:

Spoluvlastnický podíl je věcí v právním smyslu (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2001, čj. 26 Cdo 2864/2000); nic tedy nebrání tomu, aby se stal součástí podniku. V daném případě však nebylo prokázáno, že by spoluvlastnický podíl stěžovatele na nemovitostech, k němuž správce daně zřídil zástavní právo, byl skutečně součástí podniku. Neplyne to ze správního spisu a ani správce podniku, JUDr. Skotnica, takovou okolnost ve svém vyjádření z 2. 3. 2009 neuvedl. Krajskému soudu lze přisvědčit, že v případě, že je do exekuce, resp. výkonu rozhodnutí dle o. s. ř., zařazen majetek, ohledně něhož je tvrzeno, že tak být učiněno nemá, je na tom, kdo toto tvrzení předestírá, aby podal excindační žalobu. Soud však opomenul, že k podání vylučovací žaloby je aktivně věcně legitimována pouze třetí osoba, tedy nikoli povinný (zde tedy stěžovatel). Tento nesprávný výklad však nemá vliv na hodnocení věci samé. Podstatnější je okolnost, že nelze z ničeho dovodit, že by uvedený podíl skutečně náležel k podniku stěžovatele. Naopak, dle názoru kasačního soudu, svědčí o opačném výkladu to, že lze jen stěží dovozovat jeden z podstatných definičních znaků podniku, a to souvislost s provozováním podniku. Porovnáním sporné součásti podniku s předmětem podnikání stěžovatele, který vyplývá z živnostenského rejstříku (výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obory činnosti: zprostředkování obchodu a služeb), nelze dospět k jednoznačnému závěru, že se skutečně o součást podniku jednalo. Kromě toho nelze zapomínat, že stěžovatel v první řadě tvrdí, že žádný spoluvlastnický podíl ani neexistuje, a že předmětné nemovitosti náleží výlučně jeho manželce. Již z toho vyplývá, že stěžovatel nepovažoval za součást svého podniku něco, co dle jeho výkladu vůbec neexistuje, popř. že náleží jiné osobě (a chybí tedy další definiční znak podniku, jímž je vlastnické právo podnikatele).

S ohledem na výše uvedené nelze tedy přisvědčit krajskému soudu, že správní orgány pochybily, pokud se nedotázaly správce podniku, zda hodlá uplatnit své právo jednat ve správním řízení za stěžovatele. Lze s ním však souhlasit v tom, že pokud by i takovou povinnost měly, nebylo by možno v jejím porušení spatřovat vadu řízení mající za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Daňovým subjektem totiž i nadále v takových případech zůstává sám povinný a to, že správní orgány jednaly s ním a nikoli se správcem podniku, nemůže povinný namítat ve svůj prospěch jako podstatnou vadu řízení.

Druhou kasační námitku je tedy nutno zhodnotit jako zcela nedůvodnou a nadto pouze účelovou. Nejvyšší správní soud poukazuje na již zmíněné vyjádření správce podniku, v němž uvedl, že se opakovaně snažil se stěžovatelem navázat komunikaci a spolupráci při zjišťování majetku povinného. Na žádnou z jeho výzev však stěžovatel nereagoval, ačkoliv písemnosti prokazatelně přebíral, a zcela záměrně tak odmítal poskytnout správci podniku potřebnou součinnost. Účelovost této námitky je tedy zcela zjevná.

Ostatně stěžovatel ani nenabídl žádný důkaz k prokázání toho, že by část jeho pohledávka byla uhrazena. Naopak z přepisu protokolu o místním šetření z 19. 9. 2007 založeném ve spise vyplývá, že J. F., údajně nájemce rodinného domu v Trojanovicích, uhradil dlužnou částku M. K. ve výši 143 685 Kč.

I třetí námitka tedy zůstala v rovině pouhého ničím nepodloženého jednoznačně účelového tvrzení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného zhodnotil stížní námitky jako částečně nedůvodné, částečně nepřípustné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. dubna 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu